

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Hapanta Ta Hellēnisti Heuriskomena

Origenes

Coloniæ, 1685

Tomus Undecimus. Et ascendit Hierosolymam Jesus, & reperit in Templo
eos, qui vendebant boves, & oves, & columbas, & mensarios sedentes, &
cum fecisset flagellum è funiculis, omnes ejecit è templo, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79869](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79869)

scriptum esse, *zelus domus tua comedit me.*

Notandum quidem est Johannem scribere secundum Jesu opus fuisse repertos ab ipso vendentes oves, & boves, & columbas in Templo; cum ceteri fere in fine, vicinum illud faciant dispensationi illi, quæ erat tempore passionis: & Matthæus quidem sic: *Cum intrasset Jesus Hierosolyma, commota est universa civitas dicens: Quis est hic? Turba autem dicebant: Hic est Jesus ille Propheta à Nazareth Galilee: & intravit Jesus in Templum, & eiecit omnes vendentes, & ementes in templo; mensasque mensariorum, & cathedras vendentium columbas subvertit, & dicit eis: Scriptum est: Domus mea, domus precationis vocabitur, at vos facitis illam latronum speluncam. At Marcus: Et veniunt Hierosolyma: ingressusque Jesus in templum cepit eiecere eos, qui vendebant, & emebant in templo: & mensas argentariorum, sellasque vendentium columbas subvertit: nec permittebat, ut quisquam deportaret vas per Templum: & docebat dicens illis: Nonne scriptum est: Domus mea, domus precationis vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis eam latronum speluncam. Lucas vero: Et ut appropinquavit videns civitatem, flevit super illa, dicens: O si cognovisses & tu, & quidem hoc die tuo, quæ ad pacem tuam pertinent, [curares,] nunc autem occultata sunt à filiis tuis, quia supervenient tibi dies, [cum circumdabunt te inimici tui vallo,] & cingent te, & coangustabunt te undique, & solo aequabunt te, & filios tuos, qui in te sunt. Et non relinquent in te lapidem super lapidem, eo quod non cognoveris Tempus visitationis tue. Et ingressus in Templum cepit eiecere vendentes in illo, & ementes, dicens illis: Scriptum est: Domus mea, domus precationis est, vos autem fecistis illam speluncam latronum. Præterea hoc etiam observandum est, quod his, quæ dicta sunt apud tres Evangelistas in ascensu Domini ad Hierosolyma, in quo hæc fecit in templo, similia scripserit Johannes post multa fuisse facta, nempe post alterum ipsius adventum ad Hierosolyma à præsentī diversum. Sunt autem hunc in modum consideranda: atque in primis Matth. 21. 1. & seq.*

Cum intrasset Jesus Hierosolyma, commota est universa civitas dicens: Quis est hic? Turba autem dicebant: Hic est Jesus ille Propheta à Nazareth Galilee: & intravit Jesus in Templum, & eiecit omnes vendentes, & ementes in templo; mensasque mensariorum, & cathedras vendentium columbas subvertit, & dicit eis: Scriptum est: Domus mea, domus precationis vocabitur, at vos facitis illam latronum speluncam. At Marcus: Et veniunt Hierosolyma: ingressusque Jesus in templum cepit eiecere eos, qui vendebant, & emebant in templo: & mensas argentariorum, sellasque vendentium columbas subvertit: nec permittebat, ut quisquam deportaret vas per Templum: & docebat dicens illis: Nonne scriptum est: Domus mea, domus precationis vocabitur omnibus gentibus? Vos autem fecistis eam latronum speluncam. Lucas vero: Et ut appropinquavit videns civitatem, flevit super illa, dicens: O si cognovisses & tu, & quidem hoc die tuo, quæ ad pacem tuam pertinent, [curares,] nunc autem occultata sunt à filiis tuis, quia supervenient tibi dies, [cum circumdabunt te inimici tui vallo,] & cingent te, & coangustabunt te undique, & solo aequabunt te, & filios tuos, qui in te sunt. Et non relinquent in te lapidem super lapidem, eo quod non cognoveris Tempus visitationis tue. Et ingressus in Templum cepit eiecere vendentes in illo, & ementes, dicens illis: Scriptum est: Domus mea, domus precationis est, vos autem fecistis illam speluncam latronum. Præterea hoc etiam observandum est, quod his, quæ dicta sunt apud tres Evangelistas in ascensu Domini ad Hierosolyma, in quo hæc fecit in templo, similia scripserit Johannes post multa fuisse facta, nempe post alterum ipsius adventum ad Hierosolyma à præsentī diversum. Sunt autem hunc in modum consideranda: atque in primis

quæ à Matthæo traduntur: Cum appropinquassent Hierosolymam, & venissent Bethphage ad montem olivarum, tunc Jesus misit duos Discipulos dicens eis: Ite in vicinum, quæ regione vestri est, & statim invenietis asinam alligatam, & pullum cum ea;

A μένον ἐστὶν, ὁ ἕλθων τὸ οὖν σε καταφάσκει με· σημειωτικόν ὅτι ὁ μὲν ἰωάννης εὐπερὶ ἐξέρον τὴν ἰσθμὸν ἀναγὰρ τὸ πρὸς τὸ ἐν τῷ ἱερῷ εὐρεθέντων τῶν ἀπὸ πωλούντων βόας, & πρόβατα, & πετερεῖς· οἱ δὲ λοιποὶ ὁρῶν πρὸς τὸ τέλος, ὅτι τὸ πρὸς αἰκονομίας τὸ πρὸς πώλησιν πῶσον. ὁ μὲν ματθαῖος ἔτιως· & ἐισέλθοντες αὐτὸς εἰς ἱερολυμα ἐσεῖδεν πᾶσαν ἡ πόλιν λίγαν, ὡς ἐστὶν ὅτι ὁ ὄχλος ἔλεγον, ἔτις ἦν ὁ πρὸς φήτης ἰσθμὸς, ὁ δὸς ναυαγῶν τὴν γαλιλαῖαν. & εἰσέλθοντες ἰσθμὸς εἰς τὸ ἱερὸν, & ἐξέκαλε πάντας τοὺς πωλόντας, & ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, & τὰς τραπέζας τῶν κολλούσων ἀνέστρεψε, & τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων ὡς πετρερεῖς· λέγοντες αὐτοῖς, γράσται ὁ κύριος με, ὁ κύριος προσώχης κληθήσεται· ὁ μὲν δὲ αὐτὸν αἰσιν πωλῶντων ληστῶν· ὁ δὲ ματθαῖος· & ἐξελθὼν ἐξ ἱεροσολύμων, & εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τὰς πωλόντας & ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, & τὰς τραπέζας τῶν κολλούσων ἀνέστρεψε, & τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων πᾶς ἀνέστρεψε, & ἠφίεν ἡ αἰς διεύκνη σκυῶν ὅτι τὸ ἱερὸν. & ἐδίδασκε, & ἔλεγον αὐτοῖς, & γράσται ἐν ὁμῶς με ὁ κύριος προσώχης κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ὁ μὲν δὲ πεπιθήκατε αὐτῷ πᾶσι λαοῖς ληστῶν· ὁ δὲ λυκάς· & αἱ τῶν ἱερῶν, ὁ δὲ πᾶν πόλιν, ἐκλαυσεν ἐπὶ αὐτῷ, λέγων, ὅτι εἰ ἔγνων ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐν τῇ πρὸς εἰρήνῃ. νῦν δὲ ἐκρούῃς διὰ ὀφθαλμῶν σε ὅτι ἤρξαν ἡμέραι ἐπὶ σε, & περιεκυκλώσεται, & συνέξουσιν σε πάντοθεν, & ἐκδοθήσεται, & τὰ τέκνα σε, & ἡ ἀφ᾽ ἧς λίθον ἐν σοι, αὐτὸς ὅν σου ἔγνων τὴν καὶ ἐπισκοπῆς σε· & εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τὰς πωλόντας, λίγαν αὐτῶν, γράσται, & ἐστὶν ὁ κύριος με, ὁ κύριος προσώχης· ὁ μὲν δὲ ἐπιθήκατε αὐτῷ πᾶσι λαοῖς ληστῶν· ἐπὶ ὃ & τὰ τοῦ πρὸς πῶσον ἐπὶ αἰκονομίας πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ἐπὶ τῇ εἰς ἱερολυμα ἀνόδῳ τῶν κυρίων, καὶ ἡ ταῦτα πᾶσι κεν ἐν τῷ ἱερῷ, τὸ πρὸς πώλησιν ἀνέστρεψε ὁ ἰωάννης μὲν πολλὰ γερονέων, μὲν ἔπειτα αὐτὸς πᾶσι τῶν ἐπὶ δὲ τοῖς ἱεροσολύμοις· ὅτι δὲ κατανοήσαντες τὰ εἰρημμένα, & πρὸς τὴν ματθαῖος λεγόμενα· καὶ ὅτι ἤλθον εἰς ἱεροσολυμα, & ἤλθον εἰς βοθήφωρον πρὸς τὸ ἱερὸν τῶν ἐλαίων, τότε ἰσθμὸς ἀπέταλε δύο μαθητάς, λέγων αὐτοῖς· περιέειδε ἐν τῷ κύριῳ πᾶν ἀπέναντι ὑμῶν, & εὐθὺς εὐρήσετε ὄνον δεδεμένον, καὶ πάλιν μετὰ αὐτῶν, λίσσεται αὐτὸν.

δεύσαν διαφανίαν συμφωνον ὑπάρχον· ἐν ᾧ
 δὲ ἡ οὐσία μὴ ὕμνος ἡμῶν ἐξαληφέναι,
 οὐκ ἔστιν ἀντιπραγματῶν τῇ θιανύτῃ ἡμῶν δόξα-
 φάσι· πλὴν κινεῖται ἡμᾶς εἰς πλὴν τοῦ τέ-
 τω συμφωνίαν ἀγῆσαντες· διδόντα παντὶ τῷ
 αὐτῷ, καὶ ἕως ζῆτον ἀγωνιζομένω, κερ-
 σῆς τε ὑπὲρ ἀνοιχθῆναι ἡμῶν· ὅτι γινώ-
 σκω καὶ πᾶν κεκοιμημένα· ὅτι ὁρᾷς, ταυτὸν
 καὶ πλὴν διδομένω ἡμῶν δύναμις ἐκζητούμε-
 να ἔστιν. Ὁ πρῶτον γε ἰδοῦμεν· ὅτι ἰωάννης
 λέγει δὲχόμενον διὰ τῆς· καὶ ἀνέβη εἰς ἱερο-
 σολύμα ὁ ἱσθῆς· ἱεροσολύμα οὖν οὗτος, ὡς
 αὐτὸς ἐν τῷ κατὰ τὸν διδασκῶν ὁ κύριος,
 τὴν μεγάλην βασιλείαν πόλιν, ἣ ἐν χειρὶ ἀδὲ,
 ἡ κατὰ πρὸς καμένη, ἀλλ' ἐν ὑψηλῷ ὄρει ὡς δο-
 κημένη, ὡς ὅτι κύριος αὐτῆς, ἥς ἡ μετοχή αὐ-
 τῆς ἐστὶν ὡς αὐτῶν. καὶ ἡ αὐτὴ ἀνέστησαν αἱ φυλαί
 κυρίας, μαρτυροῦν ἐν τῷ ἱσθῆ· καλεῖται δὲ
 ὡς ἡ πόλις αὐτῆς καὶ ἱεροσολύμη, εἰς ἣν ἔδει
 ὅτι ἔστι γῆς ἀνασταίν, ἔδωκε εἰσέρχεται· καὶ πᾶ-
 σι γε ἡ φυσικὴν ἔχουσα διαρμα ψυχῇ, καὶ
 ἐκζητῶν νηπιὸν διορθοῦν, ταύτης δὲ πόλεως
 πλὴν ὑπάρχον· ὁ δὲ διωκτὴν ἐν ἀμαρτίᾳ ἔχον
 ὡς ἡ ἱεροσολύμη· διωκτὴν γὰρ καὶ τὰς ἐν-
 ούσας ἀμαρτανεῖν, εἰ μὴ ἐπὶ τὴν ψαλμῶν, μὴ
 πλὴν ἀμαρτίαν πάλιν, δόξα δόντες πλὴν ἐφύσαν,
 καὶ μίαν δὲ ἀλλοτρίαν δὲ ἰδοῦσας πόλεων, ὡς
 μίαν παρεκκλίνουσαν ἀλλὰ ὡς ἐν γὰρ ἀποκρίνεται
 ἀνασταίν εἰς ἱεροσολύμα ἱσθῆς, μὴ τὸ βοή-
 θηται πᾶσι ἐν καιρῷ δὲ γαλιλαίας, καὶ ἔχον
 εἰς πλὴν καθαρὰ καὶ ἐκκαθαίρειν, ἵνα πᾶσι
 ὡς ὁ ἱσθῆς ἱεροσολύμοις πᾶν γερραμμένα· εὐρε-
 γοι ἐν τῷ ἱσθῆ, ὅπου καὶ οὐκ ἔστι τὸ πατὴρ ἔχον
 λέγει τὸ ἱσθῆ, ταύτην ἐν τῇ ἐκκλη-
 σίᾳ, ἣ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ
 ὑμῶν τοῦ λόγου, ἵνα αἱ οὐκοι τὸ πατὴρ ἐμ-
 πρὸς ποιῆταις οἶκον· καὶ αἱ ἵνας εὐλογοῦν ὁ
 ἱσθῆς ἐν τῷ ἱσθῆ· πότε γὰρ ἐν τῇ ὀνομαζομένη
 ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν οὐκ ἔστι ζῶντος, εὐλο-
 γοῦν καὶ ἱσθῆ καὶ ἀληθείας, ὡς εἰς ἵνας κε-
 ρματὶ καὶ ἱσθῆ, δεινῶς παληγῶν ἐν τῷ
 ὡς ἱσθῆς πεποιημένη φεραγέλις ἐν οὐρανό, καὶ
 καὶ ἕως τοῦ καλλυψαμένη τὴν ἐκκαθαίρειν αὐτῶν
 τὰ κέρματα, ἀνατρέπεταί τε αὐτῶν πᾶσι τε-
 πίζας· πότε δὲ ἔκ εἰσιν οἱ διπλοδιδόμενοι ἐμ-
 πορευοί, ὡς ἐκζητῶν τρεῖς ἐπὶ ἄστρον, βῆς,
 ἵνα βάλλοντες ἐπὶ αὐτὸ πᾶσι χεῖρας, ὡς μὴ ἐπὶ
 φέρηται εἰς τὴν ὁπίσω γένωνται τῇ τῷ θεῷ βα-
 σίλειᾳ ὡς εἶπαι· πότε δὲ ἐκ εἰσιν οἱ προσημῶν-
 τες τὸ δὲ ἀδικίας μαρτυροῦν τὸ ὕψος τὸ καὶ μεῖναι αὐτοῖς παρεχόντων φρεσῶν· αἱ δὲ
 Pars II.

præter historiam admittunt. Quod si
 quis nos recte non exposuisse retur, con-
 tra hanc nostram intelligentiam pruden-
 ter scribat. Caterum postulantes ab eo,
 qui dat omni petenti, & omni conanti
 acute quærere, itemque eum pulsantes, ut
 nobis aperiantur scientiæ clavibus occul-
 ta Scripturæ, juxta vires nobis suppedita-
 tas exponemus, quæ nos monent ad ho-
 rum concordiam, cum primis videntes Jo-
 hannis textum incipientem ab illis ver-
 bis: *Et ascendit Jesus Hierosolyma*: Est igitur
 Hierosolyma, ut ipse Dominus docet
 in Evangelio secundum Matthæum, civi-
 tas regis magni, non in convalle, vel infer-
 ne alicubi posita, sed in alto monte ædifi-
 cata, ac montes in circuitu ejus, cujus parti-
 cipatio ejus in idipsum. Et illuc ascenderunt
 tribus Domini, testimonium Israël. Vo.
 catur etiam hæc civitas Hierusalem, ad
 quam nullus eorum, qui manent in terris,
 ascendit, neque ingreditur, sed quælibet
 anima, quæ naturalem habet celsitudi-
 nem, vimque acute intelligendi, perspicien-
 dique intelligibilia, hujus civitatis est
 civis. Fieri etiam potest, ut in peccato sit
 etiam Hierosolymita: quod possint etiam
 optimo ingenio præditi peccare (ni cele-
 rius post peccatum redeant) perdentes
 aptitudinem illam, & futuri in una earum
 civitatum, quæ alienæ sunt à Judæa, non
 solum advenæ, verum etiam in ea nomen
 suum daturi. Ascendit igitur Jesus Hie-
 rosolymam, postquam opem tulisset his,
 qui erant in Cana Galilææ; ac deinde Ca-
 pharnaum descendit, facturus Hierosoly-
 mis, quæ sunt scripta. Reperit ergo in
 Templo, quod & domus Patris Servato-
 ris esse dicitur, hoc est in Ecclesia, vel
 in annuntiatione ecclesiastici & sani ser-
 monis, quosdam, qui domum Patris, do-
 mum mercatus facerent. Ac semper
 aliquos reperit Jesus in Templo. Quan-
 do enim in ea, quæ dicitur Ecclesia, quæ
 est domus Dei viventis, columna, & firma-
 mentum veritatis, non sunt aliqui men-
 sarii sedentes, quibus opus sit plagis ex fla-
 gello & funiculis à Jesu factis: Rursus quan-
 do non sunt argentarii, quibus sit opus il-
 lorum æs effundi, ac mensas ipsorum sub-
 verti? Quando item non sunt, qui merca-
 torum more vendunt boves, quos oportet
 servare ad aratrum, ut injectis ad
 ipsum manibus, nec ad posteriora con-
 versis, regno Dei sint apti: Sed quando non
 sunt præferentes mammonam iniquitatis
 ovibus, quarum causa efficitur, ut ipsi ho-
 nore honestentur? Sunt etiam complu-

ἔσταν ὁ μὲν γὰρ ὁ βὼς, χωρὶς τοῦ βοῦ. A Motuum sane terrenorum nota est bos, cum sit agriculator; fatuorum, & bestialium ovium, quoniam praeter omnibus brutis, servile est animal; levium vero, & instabile cogitationum, columba; eorum vero, quae in bonis ducimus, numismata. Quod si quis expositione hac offenditur, quia pura sint animalia, quae in Scripturam fuere assumpta, dicendum est, dubiae fidei futuram Scripturam secundum contingentem historiam, si narraret ingressa fuisse alia animalia etiam ad mercaturam, praeter ea, quae immolabantur; quod dici non posset aliorum animalium gregem: praeterquam purorum, fuisse in templo Dei. Quapropter Evangelista, iudicio meo, usus est re illa, quam mercatores fecere, qui advenerant temporibus Judaicarum festivitatum, induxerantque animalia haec in Templi vestibulum exterius. Porro cui curae est accuratio inquitio, considerabit, an juxta dignitatem praesentis vitae erat, ut Jesus rem talem auderet facere; extrudere videlicet mercatorum multitudinem, qui ad diem festum ascenderant, distributuri boves ditioribus, & tanto populo oves macandas per domos familiarum, quae multorum millium complebant numerum; atque eos, qui in rebus talibus gloriantes producturi in medium erant, columbas, quas multi empturi erant, cum in conventu celeberrimo convivaturi. Considerabit hic etiam, an numulariorum erat, non accusare Jesum contumeliose propter suas ipsorum effusas pecunias, & mensas subverfas. Quis autem flagello e funiculis verberatus, expulsi sunt ab eo, qui penes eos habebatur vilis, hunc ad ortus non inclamasset, totis viribus sese ulciscens: cum praesertim tantam haberet multitudinem eorum, qui sibi & quae contumeliam fieri credebant, faventem sibi adversum Jesum? Insuper consideremus Dei Filium funiculos sumentem, sibi flagellum texentem, ad extrudendum e templo, an non representet, praeter audaciam, & temeritatem, inordinatum etiam quiddam. At vero unum relinquitur defensionis suffugium contra haec volenti etiam historiam servare: vis quaedam Jesu diviniore, qui poterat, cum vellet inflammatum inimicorum animum extinguere, & multa hominum millia superare gratia divina, & cogitationes tumultuantium dissipare: *Dominus enim dissipat consilia Gentium, & spernit cogitationes populorum; consilium autem Domini*

in sempiternum persat: adeo ut historia
præsentis loci (si tamen hæc facta fuit)
ostendar nullis quantumlibet admirabili-
ter ab ipso factis, atque invitantibus ad fi-
dem eos, qui viderunt, virtutem nunc edi-
tam minorem fuisse: quam etiam mayo-
rem pronuntiare possumus, quam quod
in Cana Galilee sit aqua in vinum muta-
ta; nimirum quod illic inanimem mate-
riam mutaverit, hoc vero in loco tot my-
riadum ingenia, præstantissimasque ani-
mæ partes subjugarit. Caterum obser-
vandum est matrem Jesu dici adesse nu-
ptiis, vocatumque fuisse Jesum cum Disci-
pulis suis, neminem vero præter Jesum nu-
merari Hierosolymam ascendisse, videri-
que Discipulos etiam adfuisse, quando-
quidem recordati sunt, scriptum esse: *Ze-
lus domus tue comedit me.* Ac fortasse in
singulis discipulis erat Jesus Hierosoly-
mam ascendens, quocirca non dictum
est: Ascendit JESUS Hierosoly-
mam, & discipuli ejus: quemadmodum
descendit Capharnaum ipse, & Mater
ejus, & Fratres, & Discipuli ejus. Sed jam
cognata huic loco (nimirum quod ejecti
fuerint e Templo, qui illud facerent do-
mum mercatus) apud ceteros posita con-
sideranda sunt. Ac sane videamus in pri-
mis, quæ sunt apud Matthæum dicentem:
Ingresso Domino Hierosolymam, comio-
tam fuisse universam civitatem, dicen-
tem: Quis est hic? Narrantemque ante
hæc de asina, & pullos, sumptis iussu Domi-
ni à duobus discipulis ab ipso missis à
Bethphage, & inventis in vico e regione
ipsius existente: ubi & à duobus discipulis
solvitur asina antea alligata; iussis, si quis
quid illis dixisset, respondere: Dominus
his opus habet, & confestim dimittet eos.
Narrat etiam Matthæus per hæc impleri
prophetiam factam dicentem: *Ecce Rex*
Matth. 21. tuus venit tibi mansuetus, & sedens super
asnam, & pullum filium subjugis, quam
Zach. 9. 9. apud Zachariam invenimus: & inquit
profectos discipulos, cum fecissent, quæ
illis iussisset Jesus, asinam adduxisse, &
pullum, atque imposuisse super eos vesti-
timenta sua; Dominumque illis, nimi-
rum asinæ, & pullo, insedis: tum sci-
licet, cum turba stravit vestimenta in
via, & alii ab arboribus resecos ramos
in via sternerent, præcedentibus, ac se-
quentibus turbis, quæ clamarent: *Osana*
Filio David: Benedictus qui venit in
nomine Domini, Osanna in altissimis. Ve-
runtamen postquam ingressus est ho-
rum gratia Hierosolyma, commora

A *Φιδεα* πρὸς δόξω: ὡς ἀπὸ γνήμηναν,
καὶ προκαλεσάμενων δὲ τῆς θαύματος
πίστιν τὰς Ἱερουσαλήμ, ἐλάττω ἐμφάνει
ἐνεργηθεῖσαν δύναμιν τῶν ἐν τῷ ἵππῳ
ἐλάν, εἰ γε καὶ αὐτὴ γνήμηναν καὶ μέγιστα
δὲ αὐτῶν ἐν ἀποφύνασιν τῆς γνήμηναν
ἀπὸ τῶ ἐν κανὼ τῆς γαλιλαίας μεταβέβηκε
τῶ ὕδατος εἰς οἶνον, τῶ ἐκείνῳ αἵματι
τῶν ἐν τῇ πλὴν γνήμηναν, ὡς δὲ τῶ
τῶν μυριάδων δεδοσμένων τῶ ἡμιονικῶ
B *πρὸς* πρὸς τὸν μέγιστον ὅτι ἐν τῷ πρὸς τῶν
μήτην τῶ ἱησοῦ ἐν λέγειται, κακλῶναι δὲ ὁ
ἱησοῦς ἐν μαθητῶν αὐτοῦ, εἰς τὴν πλὴν καφάρ-
ναῦν καταβέβηκεν αὐτὸς αὐτῶν ἱησοῦ κατὰ
λέκται. Φαίνοιν δὲ ὕστερον καὶ μαθητῶν πα-
ρόντες, εἰ γε ἐμνησθῶμεν, ὅτι ὁ ἐν τῇ πλὴν
κατὰ κατὰ φάρεται με καὶ τὰ ἐν ἐκείνῳ
μαθητῶν ὁ ἱησοῦς ἀναβάντων εἰς ἱεροσολύμα
διόπερ ἐν ἐξῆς τῶ. ἀνέβη ἱησοῦς εἰς ἱεροσολύμα,
καὶ οἱ μαθητῶν αὐτοῦ, ὡς κατὰ τὴν ἐν καφάρ-
ναῦν αὐτοῦ, ἐν μήτην αὐτοῦ, ἐν ἀδελφῶν, καὶ
C οἱ μαθητῶν αὐτοῦ. ἥδη δὲ πρὸς τὴν πλὴν
ἐκβέβηκεν ἀπὸ τῶ ἱεροῦ τῶ πρὸς αὐ-
τὸν οἶον ἐμπαροῦν, πρὸς τῶν λοιπῶν καὶ
κατανοητέον. καὶ πρῶτον γε τὸ πρὸς τὴν μα-
θαίω, οἱ φησὶν ἐπιστῆναι τῶν κυρίων ἐν
λυμα (σεύδων πᾶσαν πλὴν πλὴν λέγειν,
ὡς ἐν τῇ πλὴν: πρὸ δὲ τῶν διηγεῖται τῶ
πλὴν ὄνον, καὶ τὸ πᾶλον, ληφθέντα πρὸς
τῶ κυρίων, ὡς δύο μαθητῶν ἀπαλείων
D ὡς αὐτῶ ἀπὸ βηθφαγή εἰς τὴν κατὰ
αὐτῆς κώμην ευρημένα, ὅσα ἐν λύμα
τῶ δύο μαθητῶν ἢ πρότερον δειμένη ἐν
κατευθέντων, εἰς τὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῶ, ἀπὸ
κρίμας ὡς ἀπὸ οὗ κυρίων αὐτῶν ἡρώων
ἐν τῶ αὐτῶ ἀπὸ τῶ. ἀπαλείων δὲ τῶ
ἐν τῶ πρὸς τῶν δὲ τῶν γνήμηναν τῶ
φάσκων, ἰδὲ ὁ βασιλεὺς ἐρχεται πρὸς
ἐν τῶ ἐν τῶ δὲ τῶ, ὅσον, καὶ πᾶλον ὅσον
γῆς, ἢ ἵνα πρὸς τῶ (καρμῶν ευρωῖν. ὡς
E ὁ πρὸς τῶν ἐν μαθητῶν, καὶ πρὸς τῶν
προσέταξεν αὐτοῖς ὁ ἱησοῦς, ἡγάγον τῶν καὶ
τῶ πᾶλον, ἐπὶ τῶν φησὶν, ὡς αὐτῶ
ἱμάτια ἐν τῶ, καὶ ἐπελάθον ἐπὶ τῶ αὐτῶ
κύριων, ὅταν δὲ ἐν τῶ ἐν καὶ τῶ πᾶλον
ἐν τῶ αὐτῶ ἐν τῶ ἐπὶ τῶ ἱμάτια τῶ ἐ-
δῶ, αἱλοὶ δὲ ἐκ τῶν κλάδων ἀπὸ τῶ ἐν
δρῶν, καὶ ἐπὶ τῶ ἐν τῶ πρὸς τῶ
καὶ ἀπολαθόντων ἐχλῶν κεκαρμένων. ὡς αὐτῶ τῶ ἱεροῦ βασιλεῖς, εὐλογημένον ἐν τῶ ἐν τῶ
κυρίων, ὡς αὐτῶ ἐν τῶ ὑψίστοις. πᾶλον ὡς δὲ τῶ αὐτῶ ἐν τῶ ἐν τῶ ἐν τῶ ἐν τῶ
πᾶτον

deris , onusque grave , declaratur ex Scriptura , præsertim Veteris Instrumenti , ut perspicuum esse inspicienti , quæ apud Judæos fuit . Sed non sic pullus , ut alina , gestat onera , quamvis enim grave sit omne onus literæ non valentibus id , quod spiritus habet , sursum tendens , ac levissimum capere , minus tamen oneris habet Instrumentum Novum , quam Vetus . Proinde quosdam novi , qui alinam quidem alligatam , esse interpretarentur ex circumcisione credentes , quos à multis vinculis solvissent hi , qui sincere per Filium Dei spiritaliter edocti fuere : pulum vero Gentiles , qui antequam Jesum sermonem susceperent extra omne impositum jugum existentes , nullo coercerantur fræno , sed soluti erant , ac voluptatis amantes . Quamvis autem hi non differuerint de præcedentibus , & sequentibus turbis , non improbabile tamen fuerit dicere præcedentes esse Mo- sen , & Prophetas : sequentes vero sanctos Apostolos ; de quibus omnibus , quam ingredientur Hierosolymam , & in quam domum habentem multos vendentes , & ementes expulsos à Filio Dei , quantum ad hunc sermonem spectat , querendum est . Ac fortassis hæc est illa , quæ sursum est Hierusalem , ad quam ascendit Dominus , more aurige regens , tum ex circumcisione , tum ex Gentibus credentes , præcedentibus ipsis , ac sequentibus vel Prophetis , & Apostolis , vel ministrantibus ipsi Angelis (nam possunt sic declarari ex præcedentibus , & sequentibus ipsum , ut nunc dicitur :) quæ habebat ante ascensum ipsius eos spiritus , qui spirituales astutiæ in cœlestibus dicuntur , vel Chananæos , & Chettæos , & Amoræos , & hostes populi , & omnino alienos , cum illic etiam aliquo modo impleri posset prophetia dicens : *Terra vestra deserta , cruentas vestra igni succensit : ipsam regionem vestram alieni devorant :* hi enim sunt , qui cœlestem Patris domum , Hierusalem sanctam , domum precatonis inquinantes , speluncam etiam fecerunt latronum non aliorum , quam sui ipsorum , qui argentum habent adulteratum , dantes accedentibus obolos , & collyba , vilia , & contemptibilia numismata . Hi sunt , qui dum cum animabus luctantur , pretiosiora ab illis auferunt , deprædanturque præstantiora , ut dent ea , quæ nullius sunt pretii . Attamen profecti Discipuli invenit alinam alligatam , & non habentem Jesum , propter impositum Legi velamen , & solvunt . Quin invenitur , & pullus cum ea : quoniam utraque ante Jesum perierant : dico autem tam eos ,

ρ, ἀλλ' αὐτ' αὐτὸ π'· μὴ φοβῆς θυράτερ Ziων, A
 ἰδοὺ· βασιλεὺς σὺ ἐρχεσθαι, καθήμενος, ἀντὶ
 ρ. μεταβείκεις ἐπὶ πῶλον ὄν, ἐπὶ ὑπο-
 ζυγίου, καὶ πῶλον νέον· τὸ δέ· μὴ φοβῆς ἡ θυ-
 ράτη Ziων, ἐξ ἧς ὄλως ἐξῆλθ'· καὶ ἰδοὺ
 ὑποπῶντων ἐκτεθῆναι· ρ. περὶ φησὶ λόγος,
 εἰ μὴ χαίρειν σφοδρὰ θυράτερ Ziων ἀναγ-
 καίων· τίς ὃν κρείττων παύτως θυράτερ ἱερου-
 σαλήμ, ἢ μόνον χαίρειν σφοδρὰ, ἀλλὰ καὶ
 κρείττων δὲ ρ. βασιλεὺς αὐτῆς ἐρχομένη τῇ
 δαίμνι, καὶ ῥάζοντα, καὶ πρῶτα, εἴς τ' ἑ-
 ῤῥωσθέναι πρὸ ὑποζυγίου καὶ πρὸ νέου πῶ-
 λου· πᾶς γὰρ ὁ διεξάμνηται αὐτὸν, ὡς ἐπὶ φο-
 βήσεται ἵδ' ὅτι ἐπεροδοῶν ὡλισσάμενος ὧς
 πῆλυσιν λόγοις, ἔρματα ἐφραῖμ λεγόμενα,
 ὑπο τῷ κυρίῳ ἐξολοθρευόμενα, εἶδε ρ.
 ἵδοντες αἱ Ziωτιῆς, θηλυμαῖη ἐπιθυ-
 μίας τοῦ ἀδελφοῦ οἰκουμενίου, καὶ πολλὰς ἡρ-
 οῖς αὐτῶν ἐκ ἱερουσαλήμ ὄντων, καὶ * ἡ ὕμνη-
 ραίοντες ἡμῶν προσέειπεν, βλεψάσονται· ἐστὶ δὲ χαίρειν αἰ-
 σιωτῶν ἐπὶ τῇ ἐξολοθρευτάδι ὑπο τῷ ὀχ-
 μένῳ πρὸ ὑποζυγίου, καὶ πρὸ νέου πῶλου πᾶν
 πῆλυν πλεμικόν, ὡς ἐπὶ τῷ πεπρωμένῳ βε-
 λῶν τῷ ἐχθρῷ καταχρυσῶνται τῷ περροδοῦ-
 μαι πᾶσι ἵδοντες εἰς τὸ εὐαγγέλιον· ἔσται ὃ καὶ
 αὐτῶν ρ. εἰρήνης, δοτὶ τ' ἐδῶν, ἐν τῇ
 ἱερουσαλὴμ τῇ Ziωτῇ ἐπιθυμία, ἀρχοντα
 ρ. ἰδῶντας, ἵνα σωτηρίῃ πᾶς κεφαλὰς ρ.
 δεχάτων ἐπὶ τ' ἰδῶντας, καὶ πατήσαντες ὅ-
 κηματα ρ. θηλαστικῶν, φθάνοντες εἰς τὸ
 διανεῶναι πάντων τῶν ἐπὶ γῆς ποταμῶν· ὁ
 μέγας μακάριος καὶ ὁ ὅς γε φῶν ἐξῆλθαι
 ὑπο τῷ κυρίῳ, ἐφ' ὃν ἰδῶντες ἔσται ἀνθρώπων
 αἰδῆσις, δοκίμῃ αἰνέσει καὶ τῷ μὴδέσῳ πο-
 τῇ λόγῳ ὑποπεπρωμένῳ αὐτοῦς ὡς ρ. ἐν
 αὐτοῖς ἐπιθυμίας τὰς ὑπερον πεπρωμένους· ὅ-
 χα ρ. ἀνθρώπων μὲν ἰδῶντες πᾶς καθίστας ἐ-
 πὶ τῷ πῶλῳ ἦν, θηλέων ὃ ἦ τ' αἰδομένων
 τῷ λόγῳ διυμνῶν ἵνα ἐπικαίρῃ, ὥστε ὁ
 αὐτῶν ρ. ἀντικειμένων διυμνῶν, καὶ περὶ
 πρὸ ομοφῆτης ἡσάει ἐπὶ ὀνάν φέρουσαι, καὶ
 καμῆλιν λέγουσι εἴς ἴσταν· ἐν τῇ θλίψει
 τῇ σποχρεῖα λίαν καὶ σκύμνῳ ἐκείθεν, καὶ
 ἔσται ἀπὸ τῶν πεπρωμένων, οἱ ἔφερον ἐπὶ
 ὀνάν ἐ καμῆλιν τ' αὐτῶν αὐτῶν· περὶ ὃν
 πᾶν τ' ἡλὶ τῇ λέξει προσεχῶνται, εἰ μὴ
 κατ' αὐτὰς ματιῶν αἱ δόξαι μαρμαρίζονται·
 ἐφ' ὃν ἰδῶντες ἔσται ἀνθρώπων αἰδῆσις· ὡς ρ.
 περὶ ἀνθρώπων κατέστηται ἐπὶ πῶλον; καὶ
 πᾶν μὲν τὰς ἡμέτερας· ἰδοὺ δὲ καὶ τὴν θηλεῖαν, ὡς φησὶ τὴν * ἱεροσύνην ἀνοδῶν
 Z 3 mam

UNIVERSITÄTS
BIBLIOTHEK
PADERBORN

